

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Istota kary ograniczenia wolności	11
1. Uwagi wstępne	11
2. Rys historyczny	12
2.1. Sankcje zbliżone do ograniczenia wolności w historii polskiego prawa karnego	12
2.2. Postulowane regulacje w zakresie kary ograniczenia wolności i jej kształt w Kodeksie karnym z 1969 r.	14
2.3. Projektowane zmiany w zakresie kary ograniczenia wolności i jej kształt w Kodeksie karnym z 1997 r.	17
2.4. Ewolucja kary ograniczenia wolności pod rządami Kodeksu karnego z 1997 r.	20
3. Miejsce kary ograniczenia wolności w systemie kar	32
4. Katalog przestępstw zagrożonych karą ograniczenia wolności	37
5. Formy kary ograniczenia wolności	57
5.1. Nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne	59
5.2. Potrącenia z wynagrodzenia za pracę	64
6. Elementy obligatoryjne stałe kary ograniczenia wolności	67
6.1. Zakaz zmiany miejsca stałego pobytu bez zgody sądu	69
6.2. Udzielanie wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary	71
7. Obowiązki dodatkowe orzekane w związku z karą ograniczenia wolności	72
7.1. Świadczenie pieniężne	72
7.2. Przeproszenie pokrzywdzonego	74
7.3. Wykonywanie ciężącego na skazanym obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby	75

7.4. Wykonywanie pracy zarobkowej, obowiązek nauki lub przygotowania do zawodu oraz powstrzymanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających	77
7.5. Poddanie się terapii, terapii uzależnień i uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	80
7.6. Powstrzymanie się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach oraz powstrzymanie się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób	83
 Rozdział II	
Orzekanie kary ograniczenia wolności	93
1. Uwagi wstępne	93
2. Dyrektywy wymiaru kary dotyczące kary ograniczenia wolności	94
3. Możliwość orzeczenia kary ograniczenia wolności zamiast kary pozbawienia wolności	100
4. Łączne orzekanie kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności ...	112
5. Kara ograniczenia wolności a nadzwyczajne złagodzenie kary	118
6. Kara łączna ograniczenia wolności	129
7. Pozostałe przypadki nadzwyczajnego obostrzenia kary ograniczenia wolności	137
8. Zaliczenie okresu zatrzymania na poczet kary ograniczenia wolności	142
 Rozdział III	
Wykonywanie kary ograniczenia wolności	143
1. Uwagi wstępne	143
2. Cele wykonywania kary	144
3. Miejsce wykonywania kary	147
4. Nadzór nad wykonywaniem kary ograniczenia wolności	149
5. Rola kuratora	151
6. Specyfika wykonania kary ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne	154
7. Podmioty, na rzecz których wykonywana jest nieodpłatna kontrolowana praca	158
8. Sposób wykonywania kary ograniczenia wolności w formie potrąceń z wynagrodzenia za pracę	161

9. Przesłanki i sposoby modyfikacji kary ograniczenia wolności podczas jej wykonywania	164
10. Odroczenie wykonania kary i przerwa w karze	166
11. Modyfikacje w zakresie formy kary ograniczenia wolności i rozliczenia godzin nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne	170
12. Przesłanki uznania kary ograniczenia wolności za wykonaną	173
13. Skutki uchylania się od kary ograniczenia wolności	178
14. Kara ograniczenia wolności orzekana jako kara zastępcza	182
15. Zatarcie skazania na karę ograniczenia wolności	187
16. Przedawnienie wykonania kary ograniczenia wolności	190

Rozdział IV

Kara ograniczenia wolności w świetle badań akt sądowych Sądu Rejonowego w Zamościu	193
1. Uwagi wstępne	193
2. Cel i metoda badań	196
3. Charakterystyka rodzajów przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności	197
3.1. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	198
3.2. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	198
3.3. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	199
3.4. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	200
3.5. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. ...	200
3.6. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. ...	201

3.7. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	202
3.8. Typy przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	202
3.9. Analiza danych dotyczących skazanych z uwzględnieniem kryterium rodzaju przestępstw, za które orzeczono karę ograniczenia wolności	203
3.10. Postać kary ograniczenia wolności	204
3.11. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie form kary ograniczenia wolności	206
4. Obowiązki orzekane wobec skazanych	208
4.1. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	208
4.2. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	209
4.3. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	209
4.4. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	210
4.5. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	210
4.6. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	211
4.7. Fakultatywne elementy kary ograniczenia wolności orzekane wobec skazanych, na podstawie badań akt spraw II i VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	211
4.8. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie fakultatywnych elementów kary ograniczenia wolności	212

5. Wymiar kary ograniczenia wolności	212
5.1. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	213
5.2. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	214
5.3. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	216
5.4. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	217
5.5. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	218
5.6. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	220
5.7. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	222
5.8. Dane przedstawiające wymiar kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	224
5.9. Analiza danych przedstawiających wymiar kary ograniczenia wolności	225
6. Podstawa wymiaru kary ograniczenia wolności	227
6.1. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	228
6.2. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	228
6.3. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	229

6.4. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	230
6.5. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	231
6.6. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	231
6.7. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	232
6.8. Dane przedstawiające podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności w badaniach akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	233
6.9. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie podstawy wymiaru kary ograniczenia wolności	234
7. Uzasadnienie dla orzeczenia kary ograniczenia wolności	235
7.1. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	235
7.2. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2013 r.	236
7.3. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	236
7.4. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w 2014 r.	237
7.5. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	238
7.6. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	238

7.7. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	239
7.8. Dane przedstawiające uzasadnienie orzeczenia kary ograniczenia wolności na podstawie badań akt spraw VII Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 15 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.	239
7.9. Analiza danych dotyczących skazanych w aspekcie uzasadnienia dla orzeczenia kary ograniczenia wolności	240
8. Warunkowe zawieszenie wykonania kary ograniczenia wolności	241
9. Nadzwyczajne złagodzenie kary ograniczenia wolności	242
9.1. Dane przedstawiające liczbę kar ograniczenia wolności orzeczonych przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie badań akt spraw, które wpłynęły do VII Wydziału Karnego SR w Zamościu w 2013 r.	242
9.2. Dane przedstawiające liczbę kar ograniczenia wolności orzeczonych przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie badań akt spraw II Wydziału Karnego SR w Zamościu, które wpłynęły w okresie od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r.	243
10. Podsumowanie wyników badań	243

Rozdział V

Sylwetka skazanego na karę ograniczenia wolności w świetle badań akt sądowych Sądu Rejonowego w Zamościu	247
1. Uwagi wstępne	247
2. Cel i metoda badań	248
3. Charakterystyka skazanych ze względu na wiek	249
4. Analiza wyników badań w zakresie wieku skazanych	255
5. Charakterystyka skazanych ze względu na kryterium płci	256
6. Analiza wyników badań w zakresie płci skazanych	260
7. Charakterystyka skazanych ze względu na miejsce zamieszkania	261
8. Analiza wyników badań dotyczących miejsca zamieszkania skazanych	265
9. Charakterystyka skazanych ze względu na wykształcenie	266
10. Analiza wyników w zakresie poziomu wykształcenia skazanych	273
11. Charakterystyka skazanych ze względu na stan cywilny	274

12. Analiza danych dotyczących stanu cywilnego skazanych	279
13. Charakterystyka skazanych ze względu na liczbę dzieci	280
14. Analiza wyników dotyczących skazanych w zakresie liczby dzieci	285
15. Charakterystyka skazanych ze względu na zawód	286
16. Analiza danych dotyczących skazanych pod względem posiadanego zawodu	294
17. Charakterystyka skazanych ze względu na zatrudnienie	295
18. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie ich zatrudnienia	299
19. Charakterystyka skazanych ze względu na źródło utrzymania	300
20. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie ich źródeł utrzy- mania	306
21. Charakterystyka skazanych ze względu na wysokość dochodów	309
22. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie wysokości osiąganego dochodu	314
23. Charakterystyka skazanych ze względu na uprzednią karalność	316
24. Analiza danych dotyczących skazanych w zakresie uprzedniej karalności	321
25. Podsumowanie wyników badań	321
Zakończenie	327
Wykaz skrótów	335
Bibliografia	339
Summary	357